JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
GIUSEPPE TESAURO
6 päivänä kesäkuuta 1995 *

1. Tässä ennakkoratkaisukysymyksiä koskevassa oikeudenkäynnissä yhteisöjen tuomioistuimen ratkaistavaksi esitetään uudestaan kysymys siitä, ovatko Ranskan telepäätelaitteiden tyyppihyväksyntää koskevat säännökset sopusoinnussa kilpailusta telepäätelaitemarkkinoilla 16 päivänä toukokuuta 1988 annetun komission direktiivin 88/301/ETY [1] (jäljempänä direktiivi) 6 artiklan kanssa.

Ennakkoratkaisukysymys on esitetty rikosoikeudenkäynnissä, jossa Thierry Tranchantia syytetään siitä, että hän on mainostanut marraskuusta 1992 helmikuuhun 1993 sellaisia laitteita, joille ei ollut haettu Ranskan säännösten mukaista tyyppihyväksyntää. Vastaaja kiistää sen, että seikat, joista häntä on syytetty, täyttäisivät rikosoikeudellisen tunnusmerkistön ja väittää, että nämä Ranskan säännökset ovat ristiriidassa direktiivin 6 artiklassa säädetyn periaatteen kanssa, jonka mukaisesti teknisten eritelmien laatimisesta, niiden soveltamisen valvonnasta ja tyyppihyväksyntien antamisesta vastaavan yksikön on oltava telealalla tavaroita tai palveluja tarjoavista julkisista tai yksityisistä yrityksistä riippumaton.

2. Ranskalainen tuomioistuin on pyytänyt kysymyksellään yhteisöjen tuomioistuinta antamaan vastauksen, jonka tarkoituksena on kehittää oikeuskäytäntöä, joka sai alkunsa asiassa GB-Inno-BM annetusta tuomiosta ja jota on täsmennetty asioissa Lagauche ym., Decoster ja Taillandier annetuissa tuomioissa; tämä oikeuskäytäntö on kehittynyt samaan aikaan kun telepäätelaitemarkkinat vapautuivat ja monopolit ja kansalliset yksinoikeudet poistettiin asteittain näiden tuotteiden markkinoinnista. [2]

Tähän oikeuskäytäntöön liittyy vakiintuneesti periaate, jonka mukaan ainakin direktiivin 6 artiklassa säädetystä päivämäärästä

* Alkuperäinen kieli: italia.

1 — EYVL L 131, s. 73.

2 — Asiat C-18/88, GB-Inno-BM, tuomio 13.12.1991 (Kok. 1991, s. I-5941); C-46/90 ja C-93/91, Lagauche ym., tuomio 27.10.1993 (Kok. 1993, s. I-5267); C-69/91, Decoster, tuomio 27.10.1993 (Kok. 1993, s. I-5335); C-92/91, Taillandier, tuomio 27.10.1993 (Kok. 1993, s. I-5383).

(eli 1.7.1989) alkaen jäsenvaltioiden on varmistettava, vaikka ne voivatkin pitää yllä tai ottaa käyttöön päätelaitteiden markkinointia koskevia lainsäädännöllisiä ja valvontatoimenpiteitä, että viranomaiset, joilla on kelpoisuus antaa nämä lainsäädäntötoimet ja toteuttaa tämä valvonta ja ne oikeussubjektit, jotka harjoittavat taloudellista toimintaa kyseisellä alalla, ovat toisistaan riippumattomia. [3]

3. Vaikka asiaan liittyvät seikat, jotka olen jo lyhyesti esittänyt, asiallisesti vastaavat asioissa Decoster ja Taillandier esitettyjen ennakkoratkaisupyyntöjen perustana olevia seikkoja, Ranskan tyyppihyväksyntää koskevaa lainsäädäntöä on tällä välin muutettu huomattavasti. Tämän vuoksi on aluksi palautettava mieleen olennaiset seikat.

Ranskan lainsäädäntö

4. Ranska on asiaan liittyvien yhteisön säännösten mukaisesti toteuttanut telepäätelaitteiden markkinoinnin vapauden, mutta se on kuitenkin asettanut tämän vapauden tietyissä tapauksissa riippuvaiseksi tyyppihyväksynnästä, jossa varmistetaan, että laitteet ovat yhdenmukaisia tiettyjen välttämättömien vaatimusten osalta. Voimassa olevien säännösten mukaisesti yleiseen verkkoon kytkettäviksi tarkoitettuja päätelaitteita voidaan valmistaa sisämarkkinoille, tuoda kolmansista maista, pitää hallussa myyntiä varten, tarjota myytäviksi, jaella ilmaiseksi tai maksua vastaan, kytkeä verkkoon tai mainostaa ainoastaan, mikäli niille on myönnetty posti- ja televiestintäministeriön tyyppihyväksyntä. [4] Tyyppihyväksynnän velvoitteen rikkomisesta on säädetty rikosoikeudellisia seuraamuksia. [5]

Vuoden 1990 puoliväliin asti päätelaitteiden tyyppihyväksynnästä vastasi kokonaan posti- ja televiestintäministeriö. Tämän viran-

3 — Yhteisöjen tuomioistuimen kanta voidaan luokitella yksiselitteiseksi ainakin direktiivin 6 artiklan tulkinnan osalta, jonka välitön oikeusvaikutus on selvästi vahvistettu edellä mainituissa asioissa Lagauche ym., Decoster ja Taillandier annetuissa tuomioissa. Sitä vastoin yhteisöjen tuomioistuimen kanta ei ole yksiselitteinen sellaisten kansallisten säännösten pätevyyden osalta, joissa ei varmistettu säännöksiä antavan toiminnan riippumattomuutta suhteessa kaupalliseen toimintaan 1.7.1989 *edeltävänä* aikana; samana päivänä julistetuissa tuomioissa Decoster ja Lagauche ym. yhteisöjen tuomioistuin on arvioinut Ranskan ja Belgian säännösten (joilla oli lukuisia yhdenmukaisia kohtia) sopusointuisuutta sekä direktiivin 6 artiklan että perustamissopimuksen 3 artiklan f kohdan, 86 ja 90 artiklan kanssa, sellaisten seikkojen osalta, jotka eivät kuuluneet direktiivin ajalliseen tai asialliseen soveltamisalaan. Ranskan lainsäädäntöä ei pidetty sopusointuisena näiden kahden seikan osalta (asia Decoster) kun taas Belgian lainsäädäntöä pidettiin sopusointuisena perustamissopimuksen 3 artiklan f kohdan, 86 ja 90 artiklan kanssa, mutta ei direktiivin 6 artiklan kanssa (asia Lagauche ym.), minkä seurauksena oli sitä paitsi, että yhteisöjen tuomioistuimen kanta oli epäsuorasti ristiriidassa sen aikaisemmin lausuman kannan kanssa (asia C-202/88, Ranska v. komissio, tuomio 19.3.1991, Kok. 1991, s. I-1223, 14 kohta), jossa se totesi, että perustamissopimuksen 90 artiklan 3 kohtaan perustuvien direktiivien (kuten direktiivi 88/301) ainoana tarkoituksena on täsmentää jäsenvaltioiden jo perustamissopimuksesta johtuvia velvoitteita.

4 — Tätä säännöstä, joka säädettiin 12.3.1985 annetulla asetuksella nro 85-336, on sen jälkeen muutettu. Tällä hetkellä voimassa oleva teksti on posti- ja televiestinnästä annetun lain 34-9 pykälässä, sellaisena kuin sitä on muutettu 29.12.1990 annetulla lailla nro 90-1170 (JOFR, s. 16439; jäljempänä posti- ja televiestinnästä annettu laki).

5 — Ks. posti- ja televiestinnästä annetun lain 39-3 pykälä.

omaisen eri yksiköt olivat vastuussa teknisten eritelmien laatimisesta, niiden soveltamisen valvonnasta ja tyyppihyväksyntien antamisesta. Lisäksi saman ministeriön muut yksiköt huolehtivat monopolina julkisen telepääteverkon hyödyntämisestä ja päätteiden markkinoinnista.

5. Yhteisöjen tuomioistuin katsoi asioissa Decoster ja Taillandier annetuissa tuomioissa, että edellä kuvattu tilanne oli yhteisön oikeuden vastainen, koska tämä tilanne oli selvästi ristiriidassa direktiivin 6 artiklan kanssa, ja Ranskassa säädettiin useita muutoksia tähän tilanteeseen.

Ensinnäkin 2.7.1990 annetussa laissa nro 90-568 [6] erotettiin toisistaan, ainakin hallinnollisella tasolla, kaupallinen toiminta ja toisaalta sääntely, valvonta ja tyyppihyväksyntä. Uudistuksessa annetaan yleisen televerkon hallinnointi ja kaupallinen toiminta nimenomaan tätä tarkoitusta varten itsenäiseksi julkisoikeudelliseksi oikeushenkilöksi perustetun France Télécomin tehtäväksi. [7]

Samoin 18.12.1990 annetussa laissa nro 90-1121 [8] täsmennettiin, että posti- ja televiestintäalan yleisten oikeudellisten puitteiden määrittely- ja soveltaminen säilyvät posti- ja televiestintäministeriön yleisestä sääntelystä vastaavan yksikön (*Direction de la réglementation générale*) vastuualueessa. Yksikön tehtävänä on teknisten eritelmien laatiminen ja sillä on toimivalta myöntää tyyppihyväksyntä.

6. Lisäksi 4.2.1992 annetussa asetuksessa nro 92-116 [9] säädetään tyyppihyväksyntämenettelyn menettelytavoista ja siinä täsmennetään sekä tapaukset, joissa tyyppihyväksyntää edellytetään että päätelaitteiden vaatimustenmukaisuuden arvioimisperusteet. Tämän asetuksen R. 20-2 pykälässä säädetään, että tyyppihyväksynnän tarkoituksena on varmistaa yleisen edun mukaisesti, että posti- ja televiestinnästä annetun lain L. 32-12 pykälässä säädettyjä välttämättömiä edellytyksiä noudatetaan; näitä edellytyksiä ovat käyttä-

6 — *Loi relative à l'organisation du service public de la poste et des télécommunications* (JOFR, s. 8069).

7 — Vaikkakin viranomaisen valvonnassa: katso lain 1 pykälä.

8 — *Décret portant organisation de l'administration centrale du ministère des postes, des télécommunications et de l'espace* (JOFR, s. 15615).

9 — *Décret relatif à l'agrément des équipements terminaux de télécommunications, à leur conditions de raccordement et à l'admission des installateurs* (JOFR, s. 1915). Tässä asetuksessa säädetään muun muassa 29 päivänä huhtikuuta 1991 annetun neuvoston direktiivin 91/263/ETY täytäntöönpanosta osaksi Ranskan oikeutta; palaan tähän jäljempänä tämän ratkaisuehdotuksen 9 kohdassa ja alaviitteessä 13.

jien ja telelaitoksen työntekijöiden turvallisuus, verkkojen suojaus ja tarvittaessa radiotaajuuksien asianmukainen käyttö samoin kuin perustelluissa tapauksissa palveluiden ja päätelaitteiden yhteensopivuus ja tietosuoja.

7. Samassa asetuksessa säädetään tarkemmin menettelystä, jota on noudatettava tyyppihyväksyntää haettaessa. [10] Hakijan on jätettävä yleisestä sääntelystä vastaavalle yksikölle tyyppihyväksyntää koskevan hakemuksen kohteena olevaan tuotteeseen liittyvät tiedot ja asiakirjat. [11] Näihin asiakirjoihin voidaan liittää Ranskan tai muun jäsenvaltion nimeämän laboratorion testaustulos, jos hakijalla on jo sellainen.

Jos Ranskan tai muun jäsenvaltion hyväksymä laboratorio ei ole vielä testannut tuotetta, hakijaa voidaan pyytää esittämään "jossakin tätä tarkoitusta varten nimetyistä laboratorioista" tuotetta edustava mallikappale (R. 20-6 pykälän 3 momentti). Laboratorion tehtävänä on tutkia, vastaako tuote edellä mainittuja välttämättömiä edellytyksiä ja muita, asianmukaisissa yhdenmukaistetuissa säännöissä, yhteisissä teknisissä säännöksissä, tai näiden puuttuessa, kansallisissa säännöksissä vaadittuja edellytyksiä; tämän tutkimuksen tulos tiedotetaan sen jälkeen ministeriölle.

Yleisestä sääntelystä vastaava yksikkö antaa tässä vaiheessa käytettävissään olevien seikkojen perusteella, ja jos testin tulos on myönteinen, testaustodistuksen, ja saatuaan hakijalta virallisen sitoumuksen valmistaa tai pitää kaupan vain tämän todistuksen kanssa sopusoinnussa olevia tuotteita se myöntää tyyppihyväksynnän (R. 20-7 ja R. 20-10 pykälä).

8. Ennakkoratkaisupyyntöä koskevan päätöksen perusteella on selvää, että tällä hetkellä Laboratoire d'essai et d'agrément (jäljempänä LEA) on ainoa laboratorio, jolla on oikeus testata muita kuin turvallisuutta koskevia välttämättömiä vaatimuksia Ranskassa. [12]

On myös selvää, että LEA on osa Centre national d'études des telecommunications

10 — Hakijalla on valittavanaan kaksi vaihtoehtoista tyyppihyväksyntämenettelyä, eli tyyppitarkastus ja vaatimustenmukaisuusvakuutus; kuitenkin vain ensimmäinen näistä menettelyistä soveltuu tähän tapaukseen, koska toisessa menettelyssä ei edellytetä testauslaboratorioiden mukanaoloa; kuten tullaan havaitsemaan, käsiteltävänä olevassa tapauksessa on kyse näiden testauslaboratorioiden riippumattomuudesta.

11 — *Arrêté du 11 mars relatif à la composition du dossier de demande d'agrément*issa, joka on annettu posti- ja telelaitoksesta annetun lain R. 20-5 pykälän soveltamiseksi, on täydellinen luettelo niistä asiakirjoista, jotka on liitettävä tyyppihyväksyntää koskevaan hakemukseen (JOFR, s. 3846).

12 — Toinen laboratorio, Laboratoire central des industries électriques (LCIE), on myös hyväksytty tekemään sähköalan testejä.

(CNET)-nimistä tutkimuskeskusta, joka puolestaan on osa France Télécomia. Toisaalta, kuten Ranskan hallitus on nimenomaisesti todennut vastauksessaan yhteisöjen tuomioistuimen esittämään kirjalliseen kysymykseen, LEA:n erottaminen itsenäiseksi oikeudelliseksi yksiköksi France Télécomista ei ole ainakaan lyhyen aikavälin ensisijainen tavoite.

9. Lopuksi on todettava, että Ranskan hallitus on perustanut LEA:n toteuttamaan telepäätelaitteita ja niiden vaatimustenmukaisuuden vastavuoroista tunnustamista koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 29 päivänä huhtikuuta 1991 annetun neuvoston direktiivin 91/263/ETY 9 artiklassa säädettyjen menettelyiden mukaisia kokeita. [13] Tämä nimeäminen ilmoitettiin komissiolle saman direktiivin 10 artiklan 2 kohdan mukaisesti, eikä komissio eikä yksikään jäsenvaltio ole tähän mennessä kiistänyt sitä. [14]

Ennakkoratkaisukysymys

10. Kansallinen, pääasiaa käsittelevä tuomioistuin lähti siitä kiistämättömästä olettamuksesta, että LEA on riippuvainen France Télécomista, ja se esitti epäilyjä tämän sidossuhteen yhteensopivuudesta direktiivin 6 artiklan kanssa; se totesi, että uusi ennakkoratkaisupäätös tämän säännöksen tulkinnasta oli välttämätön.

Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee yhteisöjen tuomioistuimelta erityisesti, onko kansallisen päätelaitteiden tyyppihyväksyntää koskevan lainsäädännön soveltaminen ristiriidassa direktiivin 6 artiklan kanssa, kun tässä lainsäädännössä säädetään sellaisia velvoitteita, joita sisältyy Ranskan lainsäädäntöön, "jos ei ole varmistettu, että ne testauslaboratoriot, joiden tehtävänä on valvoa tyyppihyväksyntämenettelyssä

13 — EYVL L 128, s. 1. Tämä direktiivi on eri jäsenvaltioissa myönnetyn telepäätelaitteiden tyyppihyväksynnän vastavuoroista tunnustamista koskeva viimeinen vaihe. Lisäksi yleiseen televerkkoon kytkettäviksi tarkoitettujen päätelaitteiden Euroopassa olevien markkinoiden kehittämiseksi ja sääntelemiseksi direktiivissä säädetään vähimmäisvaatimukset, jotka laitteiden on täytettävä, jotta niitä voidaan vapaasti pitää kaupan ja käyttää ja jotta ne voivat vapaasti liikkua jäsenvaltioiden alueella. Tässä tarkoituksessa direktiivissä säädetään kahdesta (vaihtoehtoisesta) menettelystä sen arvioimiseksi, ovatko tuotteet sopusoinnussa mainittujen vaatimusten kanssa; näissä menettelyissä tuotteisiin, jotka ovat vaatimusten mukaiset, kiinnitetään EY-vaatimustenmukaisuusmerkki. Edellä mainitun 10 artiklan mukaisesti jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle ne kansalliset tarkastuslaitokset, jotka on nimetty suorittamaan tällaisia EY-vaatimustenmukaisuusarviointeja (samoin kuin muita valvontatoimia), ja komissio, tarkastettuaan, että nämä tarkastuslaitokset ja testauslaboratoriot täyttävät tietyt kelpoisuutta, puolueettomuutta ja riippumattomuutta koskevat vähimmäisedellytykset, julkaisee näistä luettelon Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä. Direktiivi 91/263/ETY ei tietenkään asianomaiseen alaan liittyvien sääntöjen yhdenmukaistamisen tämänhetkisellä tasolla estä soveltamasta sellaisia kansallisia tyyppihyväksyntämenettelyitä (joista on kyse pääasiassa), jotka koskevat seikkoja, joista ei välttämättä ole säädetty yhdenmukaistetuissa säännöissä tai yhteisissä teknisissä säännöksissä.

14 — Direktiivin 91/263/ETY 10 artiklan 4 kohdassa säädetään, että jos jäsenvaltio tai komissio katsoo, että jäsenvaltion nimeämä, ilmoitettu tarkastuslaitos tai testauslaboratorio ei täytä asiaan kuuluvia vaatimuksia, asia on saatettava 13 artiklassa tarkoitetun komitean käsiteltäväksi, joka on perustettu avustamaan komissiota sille direktiivissä säädetyn toimivallan käyttämisessä.

teknisesti päätelaitteiden tyypinmukaisuutta, ovat riippumattomia televiestintäalalla tavaroita tai palveluja tarjoavista toimijoista".

11. Totean heti aluksi, että kysymys voi vaikuttaa turhalta sellaisena kuin se on esitetty. Riippumattomuutta koskeva velvoite on ilmaistu selvästi mainitussa 6 artiklassa, ja tätä säännöstä sovelletaan kiistatta 1.7.1989 alkaen; tämän vuoksi on ilmeistä, ettei sellaisen lainsäädännön, jossa ei varmisteta tällaista riippumattomuutta, voida katsoa olevan yhdenmukainen direktiivin kanssa.

Tämän vuoksi kansallisen tuomioistuimen esittämä kysymys on ymmärrettävä siten, että siinä pyydetään ratkaisemaan, onko se seikka, että LEA on riippuvainen France Télécomista, omiaan vaikuttamaan tyyppihyväksyntämenettelyn kokonaisuuden, sellaisena kuin siitä on säädetty ranskalaisessa lainsäädännössä, yhdenmukaisuuteen direktiivin 6 artiklassa säädettyjen velvoitteiden kanssa.

12. Tämän osalta on todettava aluksi, että kuten on jo todettu, direktiivin 6 artiklassa jäsenvaltiot velvoitetaan erottamaan sääntelystä vastaavat viranomaiset ja taloudellista ja liiketoimintaa televiestintäalalla harjoittavat toimijat toisistaan riippumattomiksi; viranomaisten tehtävä jaetaan kolmeen vaiheeseen, eli teknisten eritelmien laatimiseen, niiden soveltamisen valvontaan ja tyyppihyväksynnän antamiseen.

Vaikka sillä, suorittaako nämä kolme vaihetta yksi ainoa vai useampi erillinen yksikkö, ei ole merkitystä 6 artiklan soveltamisen kannalta, tässä samassa säännöksessä edellytetään, että *jokaisen* vaiheen suorittaa yksikkö, joka on *riippumaton* telealalla tavaroita tai palveluja tarjoavista julkisista tai yksityisistä yrityksistä.

13. Tämän asian kohteena olevassa Ranskan lainsäädännössä säädetään, että teknisten eritelmien laatiminen ja tyyppihyväksynnän tosiasiallinen myöntäminen on posti- ja televiestintäministeriön yksikön tehtävänä; tämä yksikkö on vastedes ainakin muodollisesti erotettu verkon hyväksikäytöstä ja siihen liittyvien tavaroiden ja palvelujen toimittamisesta vastaavasta yksiköstä.

Vaikka teknisten eritelmien valvonnasta vastaa muodollisesti ministeriön sama yksikkö, valvonta perustuu kuitenkin France Télécomin alaisen testauslaboratorion tekemään tekniseen valvontaan ja testeihin.

14. Totean heti aluksi, että tällainen oikeudellinen riippuvuus näyttää olevan selvästi ristiriidassa sekä direktiivin 6 artiklan sanamuodon että sen tavoitteiden kanssa.

Ranskan hallituksen väitettä siitä, että LEA toimii oikeudellisesta riippuvuudesta huolimatta täysin puolueettomasti, ei ole näytetty toteen. Päinvastoin Ranskan hallituksen asiamies on todennut nimenomaisesti suullisessa käsittelyssä, että LEA: n henkilöstö on vastuussa sen johtajalle, joka puolestaan on France Télécomin alainen.

15. Kyseessä on tilanne, jossa verkon hyödyntämisestä ja kaupallisesta toiminnasta vastaavaan valtionyritykseen kuuluva testauslaboratorio suorittaa tämän yrityksen kilpailijoiden valmistamien laitteiden vaatimustenmukaisuuden arvioinnin.

Mielestäni riippumattomuutta ja puolueettomuutta koskevat edellytykset eivät täyty tässä tilanteessa. Kaikkien kielteiseen lopputulokseen johtavien vaatimustenmukaisuutta koskevien arviointien ja jopa pelkkien testausten suorittamiseen (jonka enimmäiskestosta ei ole mitään säännöksiä) liittyvien viiveiden puolueettomuutta voidaan epäillä.

16. Mielestäni Ranskan hallitus ei voi pätevästi väittää, että LEA:n suorittamat testaukset ovat puhtaasti teknisiä ja että näiden testaustulosten arviointi kuuluu joka tapauksessa ministeriön toimivaltaiselle yksikölle.

Tosiasiassa LEA:n suorittamat testaukset eivät voi määritelmänsä mukaisesti olla riippuvaisia viranomaisen lopullisesta hyväksymisestä. Päinvastoin testitulos on jo tekninen lausunto, joka osoittaa, ovatko tietyllä tavalla testatut laitteet vaatimusten mukaisia. Se seikka, että nämä tulokset toimitetaan sen jälkeen viranomaiselle, ei tarkoita missään tapauksessa, että tämä viranomainen valvoisi tuloksia lopullisesti.

Tämä viranomainen ei *arvioi* testauksen tulosta, vaan tekee ainoastaan päätöksen. Tästä seuraa, että LEA:n tekemä testaus ei ole ainoastaan teknisten eritelmien valvontavaiheeseen liittyvä osatekijä, vaan se on asiallisesti valvontavaihe.

17. Tämän vuoksi vaikka direktiivin 6 artiklassa säädetty riippumattomuutta koskeva edellytys täyttyisi Ranskan lainsäädännössä ainakin muodollisesti teknisten eritelmien laatimisvaiheessa ja tyyppihyväksynnän anta-

misvaiheessa, [15] tämä sama edellytys ei täyty edellä mainittujen eritelmien valvontavaiheessa.

18. Toisaalta se seikka, ettei komissio eivätkä muut jäsenvaltiot ole asettaneet kyseenalaiseksi sitä, että Ranskan hallitus nimesi LEA:n yhteisön tyyppihyväksynnnän arvioinnista vastaavaksi testauslaboratorioksi, direktiivin 91/263 9 ja 10 artiklan mukaisesti, ei myöskään muuta tähän asiaan liittyvää kysymyksenasettelua.

Tällä seikalla ei ole merkitystä direktiivin 6 artiklassa säädetyn velvoitteen noudattamisen osalta.

Ranskan lainsäädännön yhteisön oikeuden vastaisuus

19. On korostettava, että jos yhteisöjen tuomioistuin tulkitsisi direktiivin 6 artiklaa edellä esittämälläni tavalla, ennakkoratkaisupyynnön esittäneen kansallisen tuomioistuimen pitäisi vakiintuneen oikeuskäytännön mukaisesti päättää, että tyyppihyväksyntämenettelyä koskevaa lainsäädäntöä ei ole lainkaan sovellettava, mukaanlukien sen rikkomisesta säädetyt rikosoikeudelliset seuraamukset.

20. Vaikka olenkin periaatteessa sitä mieltä, että sääntöjen (väliaikainen) puuttuminen voi aiheuttaa epäselvyyksiä alalla, johon liittyy myös käyttäjien turvallisuus, kuten olen jo todennut asiassa Decoster antamassani ratkaisuehdotuksessa, katson kuitenkin, ettei tässä asiassa voida tulla muunlaiseen lopputulokseen. Kyseessä on direktiivin 6 artiklan rikkominen, koska tämä artikla on ollut välittömästi sovellettavissa 1.7.1989 lähtien.

Lisäksi myös Ranskan Cour de cassation on tullut selvästi samaan tulokseen pian edellä mainittujen tuomioiden Decoster ja Taillandier julistamisen jälkeen. [16]

15 — Tässä tapauksessa ei ole tarkoituksenmukaista ottaa kantaa France Télécomin riippumattomuuteen posti- ja telelaitoksesta. Voitaisiin tietysti esittää tällaisia epäilyjä, pääasiallisesti tarkastuslaitoksen sääntöjen perusteella; tämä laitoshan toimii posti- ja telelaitoksen valvonnassa ja sitä johtaa hallintoneuvosto (jonka 24 jäsenestä 14 nimetään asetuksella), joka puolestaan toimii hallituksen ohjeiden mukaan. Tästä ei kuitenkaan ole kyse nyt käsiteltävänä olevassa ennakkoratkaisupyynnössä, eivätkä osapuolet myöskään ole vedonneet siihen.

16 — Ks. Cass. crim. 21.2.1994, nro B 92-81.421 PF, Ochtman, ja Cass. crim. 21.2.1994, nro. G 91-86.230 PF, Procureur général, cour d'appel de Versailles. Lisäksi voidaan huomata, että Cour de cassation muutti näissä tuomioissa selvästi kantaansa, koska se oli todennut vain joitakin kuukausia ennen asioissa Decoster ja Taillandier annettujen tuomioiden julistamista, että Ranskan tyyppihyväksyntää koskevaa lainsäädäntöä oli sovellettava, ilman että se katsoi olevan tarpeellista antaa asiasta ennakkoratkaisua (Cass. crim. 19.1.1993, nro S 90-86.624 PF, Gilles).

Edellä esitetyn perusteella ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin vastaisi Tribunal de grande instance de Paris'n esittämään kysymykseen seuraavasti:

"Kansallinen lainsäädäntö on ristiriidassa kilpailusta telepäätelaitemarkkinoilla 16 päivänä toukokuuta 1988 annetun komission direktiivin 88/301/ETY 6 artiklan kanssa, kun tässä lainsäädännössä kielletään rangaistuksen uhalla taloudellisia toimijoita valmistamasta, tuomasta, pitämästä hallussa myyntiä varten, myymästä, jakelemasta tai mainostamasta telepäätelaitteita jos ne eivät voi esittää tyyppihyväksyntää tai muuta vastaavanlaisena pidettyä asiakirjaa sen osoittamiseksi, että nämä laitteet täyttävät tietyt välttämättömät, erityisesti käyttäjien turvallisuutta ja verkkojen moitteetonta toimintaa koskevat edellytykset, jos ei ole varmistettu, että kaikki tyypinmukaisuusmenettelyyn osallistuvat yksiköt, mukaanluettuna ne testauslaboratoriot, joiden tehtävänä on valvoa, että päätelaitteet ovat yhdenmukaisia teknisten eritelmien kanssa, ovat riippumattomia telealalla tavaroita tai palveluja tarjoavista toimijoista".